

ОРТОГОНАЛЬНЕ ПРОЄКТУВАННЯ

План

1. Поняття ортогонального проєктування.
2. Теорема про площу ортогональної проєкції многокутника.

Опрацювати §14 на стр. 269. Виконати:

- вправи 14.3 – 14.9;
- практичну роботу №2;
- контрольну роботу №2.

ПРАКТИЧНА РОБОТА З ГЕОМЕТРІЇ №2

Двогранний кут. Перпендикулярність площин. Ортогональне проєктування

Варіант 1

1. До площини трикутника ABC ($\angle C = 90^\circ$) проведено перпендикуляр AS (рис. 1). Укажіть відстань від точки S до прямої BC .

А SB Б SC В SA Г Інша відповідь

2. Дано дві площини α і β ; $\alpha \perp \beta$; c — пряма перетину площин; $A \in \alpha$; $AC \perp c$ (рис. 2). Чи правильно, що AC — відстань від точки A до площини β ?

А Так   Б Ні
В Не можна визначити   Г Інша відповідь

3. Дано куб $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ зі стороною 5 см (рис. 3). Знайдіть відстань між CC_1 і AD .

А 10 см   Б $5\sqrt{2}$ см   В 5 см   Г Інша відповідь

4. Дано куб $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ (рис. 3). Знайдіть кут між прямими CC_1 і AD .

А 45° Б 0°
В 90° Г Не можна визначити

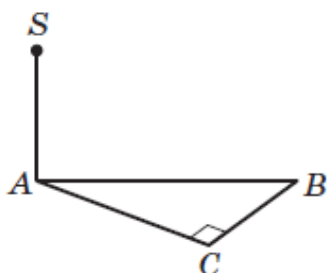

Рис. 1

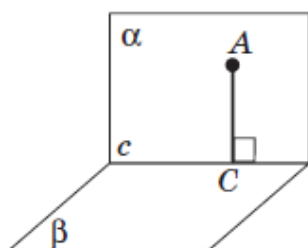

Рис. 2

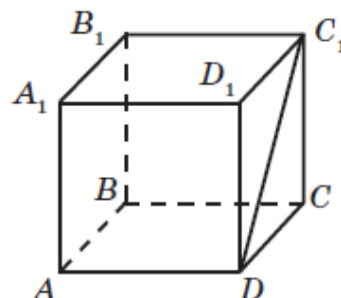

Рис. 3

5. Дано куб $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ зі стороною 10 см (рис. 3). Знайдіть відстань між прямими $A_1 D_1$ і $C_1 D$.
- А $5\sqrt{2}$ см   Б 10 см   В $10\sqrt{2}$ см   Г 5 см
6. Площа многокутника дорівнює 6 см^2 , а площа його ортогональної проекції — 3 см^2 . Знайдіть кут між площиною многокутника і площиною його проекції.
- А 45° Б 60° В 30° Г 90°
7. Кут між площинами α і β дорівнює 30° ; точка A , що лежить у площині α , віддалена від площини β на 6 см (рис. 4). Знайдіть відстань від точки A до лінії перетину площин.
- А 12 см   Б 3 см   В 9 см   Г $\frac{12}{\sqrt{3}}$ см
8. Похила AB завдовжки $8\sqrt{3}$ см утворює з площиною кут 60° (рис. 5). Знайдіть відстань AC від кінця похилої до площини.
- А 16 см   Б 12 см   В $4\sqrt{3}$ см   Г $4\sqrt{6}$ см

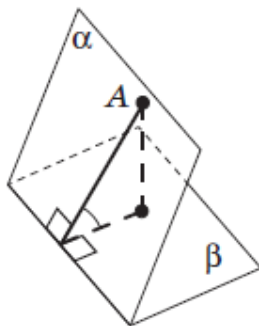

Рис. 4

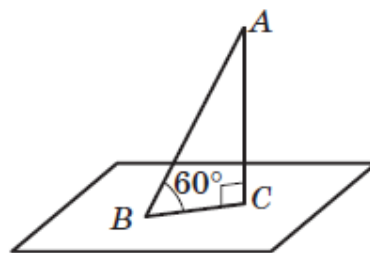

Рис. 5

9. З однієї точки до площини проведено дві рівні похилі. Кут між ними становить 60° , а кут між їхніми проекціями — 90° . Знайдіть кути між похилими і площиною.
- А 30° Б 60° В 45° Г 90°
10. Трикутник $A_1 BC$ площею 4 см^2 — ортогональна проекція трикутника ABC на площину α . Знайдіть площу трикутника ABC , якщо кут між площинами ABC і α дорівнює 60° .
- А 2 см^2 Б 8 см^2 В $\frac{8}{\sqrt{3}} \text{ см}^2$ Г $4\sqrt{3} \text{ см}^2$

11. Рівнобедрені трикутники ABC і ASC мають спільну основу; $SB \perp (ABC)$ (рис. 6). Укажіть лінійний кут двогранного кута з ребром AC .

А SAB

Б SKB

В SCB

Г BAC

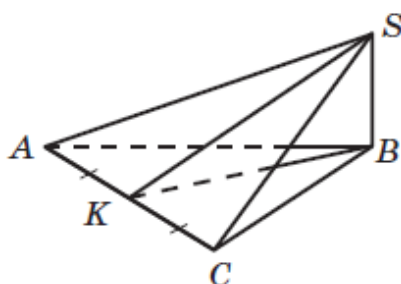

Рис. 6

12. Кожне ребро тетраедра дорівнює 3 см. Знайдіть відстань від його вершини до протилежної грані.

А $3\sqrt{3}$ см

Б $3\sqrt{2}$ см

В $\sqrt{6}$ см

Г 3 см

Варіант 2

1. До площини ромба $ABCD$ проведено перпендикуляр SB ; $BK \perp DC$ (рис. 7). Укажіть відстань від точки S до прямої DC .

А SC

Б SK

В SB

Г Інша відповідь

2. Дано дві площини α і β ; $\alpha \perp \beta$; c — пряма перетину площин; $B \in \beta$, $BC \perp c$ (рис. 8). Чи правильно, що BC — відстань від точки B до площини α ?

А Ні

Б Так

В Не можна визначити

Г Інша відповідь

3. Дано куб $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ зі стороною 6 см (рис. 9). Знайдіть відстань між DD_1 і BC .

А 12 см

Б 3 см

В 6 см

Г $6\sqrt{2}$ см

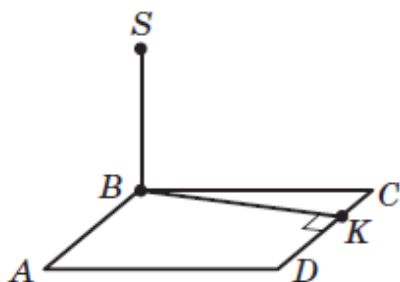

Рис. 7

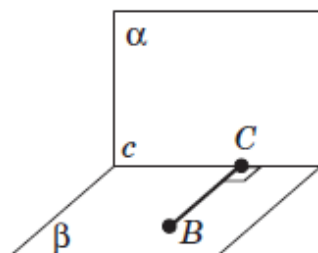

Рис. 8

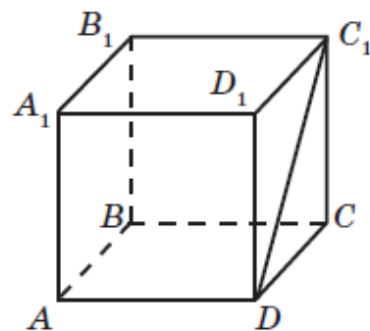

Рис. 9

11. $ABCD$ — квадрат, O — точка перетину його діагоналей, $SO \perp (ABCD)$ (рис. 12). Укажіть лінійний кут двогранного кута з ребром DC .

А SDO

Б SKO

В SCO

Г OCD

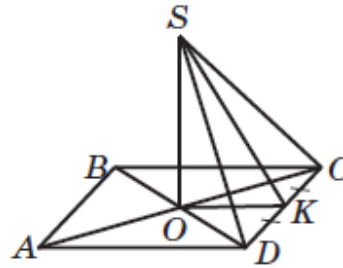

Рис. 12

12. Три ребра тетраедра SA , SB , SC є взаємно перпендикулярними й дорівнюють 6 см. Знайдіть відстань від вершини S до площини ABC .

А 6 см

Б $3\sqrt{2}$ см

В $2\sqrt{3}$ см

Г $2\sqrt{6}$ см.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА З ГЕОМЕТРІЇ №2

Перпендикулярність прямих і площин у просторі

Варіант 1

Початковий і середній рівні

У завданнях 1–6 зазначте правильну відповідь.

1. Похила завдовжки 12 м утворює з площиною кут 30° (рис. 1). Знайдіть довжину проєкції цієї похилої на площину.

А 6 м

Б $6\sqrt{3}$ м

В 24 м

Г $12\sqrt{3}$ м

2. Дано квадрат $ABCD$; $SO \perp (ABC)$; $OF \perp CD$ (рис. 2). Довжина якого із зазначених відрізків є відстанню від точки S до прямої DC ?

А SD

Б SF

В SC

Г SO

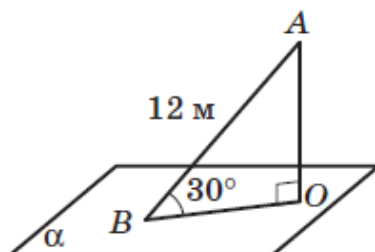

Рис. 1

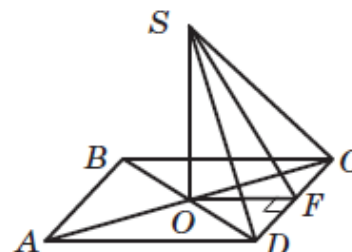

Рис. 2

3. Двогранний кут дорівнює 45° . На одній із його граней дано точку, розташовану на відстані 6 см від другої грані. Знайдіть відстань від цієї точки до ребра двогранного кута.

А $6\sqrt{2}$ см

Б $\sqrt{2}$ см

В 6 см

Г 3 см

4. Дано куб $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ з ребром 8 см (рис. 3). Знайдіть відстань між прямими BC і $A_1 D_1$.

А $8\sqrt{2}$ см   Б 8 см   В 6 см   Г 10 см

5. Площини α і β взаємно перпендикулярні, точка A розташована на відстані 10 см від лінії перетину площин і на відстані 6 см від площини α (рис. 4). Знайдіть відстань від точки A до площини β .

А 7 см   Б 8 см   В 6 см   Г 2 см

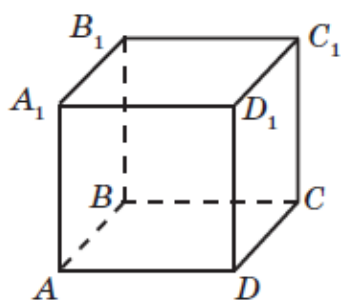

Рис. 3

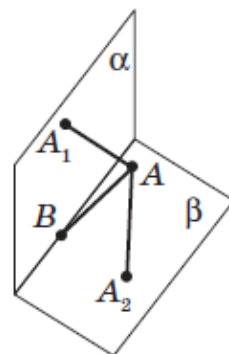

Рис. 4

6. Кут ABC — лінійний кут двогранного кута з ребром m . Яким є взаємне розміщення прямої m і площини ABC ?

- А Пряма паралельна площині
 Б Пряма і площина перпендикулярні
 В Пряма лежить у площині
 Г Інша відповідь

Достатній рівень

7. Точка S рівновіддалена від сторін ромба $ABCD$ і розташована на відстані 12 см від площини ромба. Знайдіть відстань від точки S до сторін ромба, якщо висота ромба дорівнює 10 см.
8. Ортогональною проекцією даного трикутника, площа якого становить $36\sqrt{3}$ см², є прямокутний трикутник, один із катетів якого дорівнює 12 см, а медіана, проведена до гіпотенузи, — 7,5 см. Знайдіть кут між площинами цих трикутників. Чи може даний трикутник бути правильним?

Високий рівень

9. У прямокутному паралелепіпеді $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ $AB = a$, $AA_1 = c$. Знайдіть відстань між прямими AB_1 і BC .

Варіант 2

Початковий і середній рівні

У завданнях 1–6 зазначте правильну відповідь.

1. Похила AB завдовжки $4\sqrt{3}$ см утворює з площиною кут 60° (рис. 5). Знайдіть AO — відстань від кінця похилої до площини.

А 8 см   Б 6 см   В $2\sqrt{3}$ см   Г $2\sqrt{6}$ см

2. До площини правильного трикутника ABC проведено перпендикуляр SA , $AK \perp BC$ (рис. 6). Довжина якого із зазначених відрізків є відстанню від точки S до прямої BC ?

А SC Б SK В SB Г SA

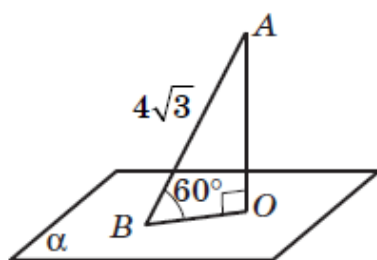

Рис. 5

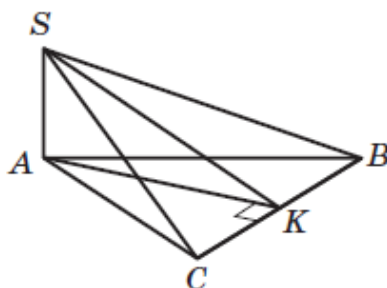

Рис. 6

3. Точка, яка лежить на одній із граней двогранного кута, розташована на відстані 14 см від ребра і на відстані 7 см від другої грані. Знайдіть величину двогранного кута.

А 90° Б 45° В 60° Г 30°

4. Дано куб $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ з ребром 5 см (рис. 7). Знайдіть відстань між прямими DC і $B_1 C_1$.

А 10 см   Б 5 см   В 15 см   Г 8 см

5. Точка A рівновіддалена від двох взаємно перпендикулярних площин α і β та віддалена від лінії перетину цих площин на відстань $10\sqrt{2}$ см (рис. 8). Знайдіть відстань від точки A до кожної з даних площин.

А 5 см   Б 10 см   В $5\sqrt{2}$ см   Г 16 см

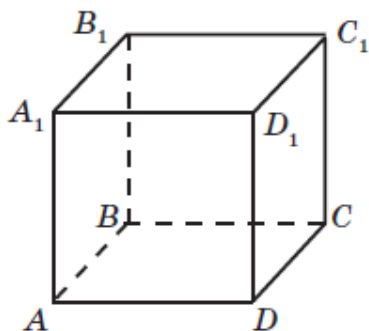

Рис. 7

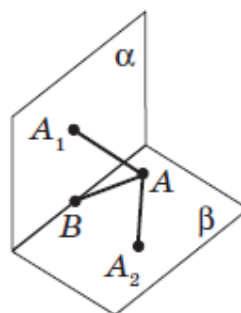

Рис. 8

6. Кут MKN — лінійний кут двогранного кута з ребром s . Яким є взаємне розміщення площини MKN і прямої s ?
- А Пряма лежить у площині
  - Б Пряма паралельна площині
  - В Пряма перпендикулярна до площини
  - Г Інша відповідь

Достатній рівень

7. Точка S рівновіддалена від сторін квадрата $ABCD$ і розташована на відстані 2 см від площини квадрата. Знайдіть відстань від точки S до сторони квадрата, якщо сторона квадрата дорівнює 2 см.
8. Ортогональною проекцією даного трикутника є прямокутний трикутник, гіпотенуза якого дорівнює 15 см, а катет — 9 см. Кут між площинами трикутників становить 30° . Знайдіть площу даного трикутника. Чи може даний трикутник бути правильним?

Високий рівень

9. У прямокутному паралелепіпеді $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ $AB = a$, $AD = b$. Знайдіть відстань між прямими AA_1 і BD_1 .